

Isyyden tunnustaminen

Tunnustaminen ennen lapsen syntymää

Selvissä tapauksissa, kuten tulevien vanhempien asuessa avoliitossa, isyys on mahdollista tunnustaa neuvolakäyntien yhteydessä jo ennen lapsen syntymää. Samalla pari voi tehdä sopimuksen lapsen yhteishuollosta. Lisätietoja ennakkolisesta tunnustamisesta saa äitiysneuvolasta. Äitiysneuvolasta asiapaperit toimitetaan äidin kotikunnan lastenvalvojalle.

Mies, joka on tunnustanut isyytensä ennen lapsen syntymää, voi peruuttaa tunnustamisen ilmoittamalla siitä kirjallisesti isyyden selvittämisestä huolehtivalle lastenvalvojalle. Tunnustamisen peruuttaminen on toimitettava viimeistään 30. päivänä lapsen syntymästä. Myös lapsen äiti tai mies, joka katsoo olevansa lapsen isä, voi samalla tavoin lastenvalvojalle tehtävällä kirjallisella ilmoituksella ilmoittaa käsityksensä siitä, että lapsen tunnustanut mies ei ole lapsen isä. Isyyden kiistäminen on tehtävä myös 30. päivänä lapsen syntymästä.

Mikäli peruuttamista/kiistämistä ei tapahdu, lastenvalvoja toimittaa tunnustamisasiakirjat 30 päivän kulumisen jälkeen viipymättä maistraatin vahvistettavaksi. Isyys vahvistetaan aina vasta lapsen syntymän jälkeen. Maistraatti lähettää isyyden vahvistamispäätöksen tiedoksi äidille, isälle sekä lastenvalvojalle.

Tunnustaminen lapsen syntymän jälkeen

Lapsen syntymän jälkeen, mikäli isyyden tunnustamista ei ole tehty ennen lapsen syntymää, lastenvalvoja huolehtii isyyden tunnustamisen vastaanottamisesta ja siihen liittyvistä kuulemisista. Lastenvalvoja toimittaa tunnustamisasiakirjat viipymättä maistraatin vahvistettavaksi, joka lähettää isyyden vahvistamispäätöksen tiedoksi äidille, isälle sekä lastenvalvojalle.

Isyyden tunnustamisen oikeusvaikutukset

Kun isyys on vahvistettu, syntyy lapsen ja isyytensä tunnustaneen miehen sekä tämän sukulaisten välille oikeudellisesti pätevä sukulaisuussuhde. Sen perusteella lapsella on oikeus saada elatusta isältään siihen saakka, kunnes lapsi täyttää 18 vuotta. Tämän ikärajan jälkeenkin lapsella on oikeus saada elatusta koulutustaan varten, jos sitä pidetään kohtuullisena.

Lapsi saa myös perintöoikeuden isänsä ja isänpuoleisten sukulaistensa jälkeen ja heillä on myös perintöoikeus lapsen jälkeen, kun isyys on vahvistettu tunnustamisen perusteella. Isyyden vahvistamisen jälkeen lapsen huoltajana on ainoastaan äiti, elleivät vanhemmat tee erikseen sopimusta lapsen huollosta.

Lapselle syntyy myös oikeus isän sukunimeen isyyden vahvistamisen jälkeen. Lapsen sukunimeksi voidaan valita sukunimi, joka jommallakummalla vanhemmalla on sillä hetkellä, kun lapsi ilmoitetaan väestötietojärjestelmään. Vanhemmat eivät kuitenkaan voi valita lapsen sukunimeä silloin, kun vanhemmilla on yhteisessä huollossa yhteinen alaikäinen lapsi, vaan myöhemmin syntynyt lapsi saa saman sukunimen kuin hänen sisaruksellaan jo on. Jos vanhemmilla kuitenkin on yhteinen sukunimi, myöhemmin syntynyt lapsi saa vanhempien yhteisen nimen.

Keskinäinen sopimus lapsen huollosta

Sopimus lapsen huollosta tehdään kirjallisesti ja se vahvistetaan sen kunnan sosiaalilautakunnassa, missä lapsella on asuinpaikka. Lapsen huoltajuusasioista säädetään lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/1983). Ennen lapsen syntymää tehdyn isyyden tunnustamisen yhteydessä on samalla äitiysneuvolakäynnillä mahdollista allekirjoittaa myös vanhempien yhteishuoltosopimus, joka toimitetaan lastenvalvojalle. Kunnan sosiaalilautakunta vahvistaa yhteishuoltosopimuksen lapsen synnyttyä, kun maistraatti on vahvistanut isyyden.

Huollosta on mahdollista myös sopia lapsen syntymän jälkeen lastenvalvojan luona. Huoltaja on samalla myös lapsen lakimääräinen edunvalvoja. Jos vanhemmat eivät asu yhdessä, vanhemmat voivat sopia myös siitä, kumman vanhemman luona lapsi asuu sekä millä tavalla lapsi tapaa sitä vanhempansa, jonka luona lapsi ei asu.

Vanhemmat voivat keskinäisellä sopimuksella uskoa lapsen huollon myös yksin isälle. Vanhempien tekemän sopimuksen vahvistaa sosiaalilautakunta. Lisätietoja lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta saa lapsen asuinkunnan lastenvalvojalta.

Tuomioistuimen päätös

Tuomioistuin voi tarvittaessa antaa päätöksen lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta lapsen vanhemman, huoltajan tai sosiaalilautakunnan hakemuksesta. Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskeva sopimus tai päätös on aina tehtävä ennen kaikkea lapsen edun mukaisesti ja sopimusta tai päätöstä voidaan muuttaa, jos lapsen etu sitä vaatii.

Isyyden vahvistamisen vaikutukset

- Sukulaisuus: Isyyden vahvistamisella syntyy isän ja lapsen välille oikeudellisesti pätevä sukulaisuussuhde, joka merkitään väestörekisteritiedostoon
- Elatus: Lapsella on oikeus saada elatusta isältään kunnes täyttää 18 vuotta ja tämän jälkeen elatusta harkinnan mukaan koulutustaan varten.
- Perintöoikeus: Lapsi perii isänsä ja isänpuoleiset sukulaiset, ja näillä on perintöoikeus lapseen nähden.
- Perhe-eläke: Lapsella on oikeus perhe-eläkkeeseen, jos isä menehtyy.

Yhteystiedot

TULOSTA